

provincie: [limburg.be](https://www.limburg.be)

Limburgse land- en tuinbouw zorgt voor economische, maatschappelijke en ruimtelijke meerwaarde

Vrijdag 18 juni 2021

De nieuwe landbouwrapporten van provincies.incijfers.be tonen enkele opmerkelijke cijfers over de agrarische sector in Limburg. Zo telt Limburg vandaag 45% minder landbouwbedrijven dan 20 jaar geleden. Het aantal hoeveproducenten is de afgelopen tien jaren dan weer verdrievoudigd en ook de biologische landbouw toont stevige groeicijfers. De 2.230 overblijvende professionele landbouwbedrijven stonden in 2020 ook garant voor een investeringsbereidheid van ruim 65 miljoen euro. *"De Limburgse landbouw bevestigt hiermee een erg dynamische sector te zijn", aldus gedeputeerde van Landbouw en Platteland Inge Moors (CD&V).*

De kennistool Provincies.incijfers.be werd in het leven geroepen door de vijf Vlaamse provincies. Het platform ontsluit beleidsrelevante data uit verschillende bronnen op een gebruiksvriendelijke manier. In enkele klikken kan je kerncijfers, grafieken en tabellen over verschillende statistische sectoren zoals bevolking, werk en economie, onderwijs, wonen, zorg, klimaat en landbouw... opvragen. De data kan over verschillende jaren én verschillende gebiedsniveaus (gemeente, provincie, arrondissement) worden vergeleken en op een visuele manier worden gegroepeerd. De site bevat ook kant- en-klare rapporten zoals het landbouwrapport.

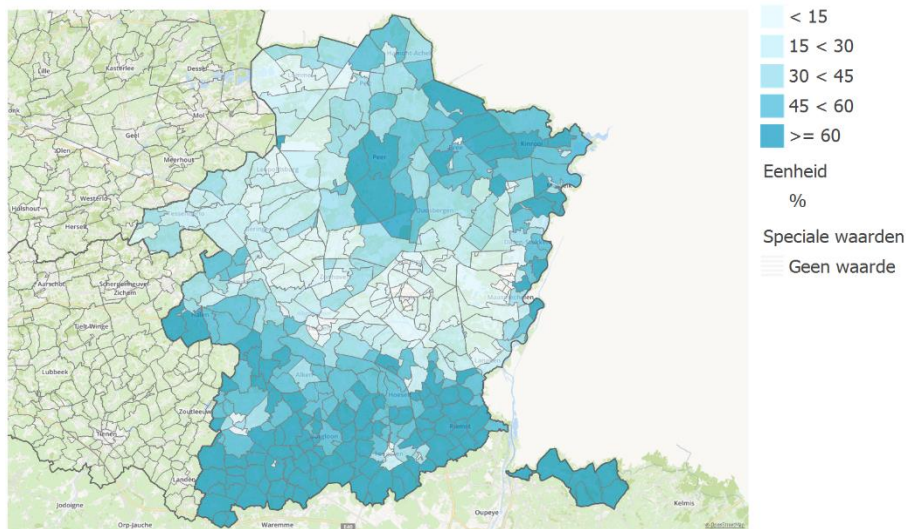
"Aan de hand van tabellen en grafieken worden daarbij een aantal indicatoren en relevante evoluties dieper uitgelicht. Dat maakt het landbouwrapport tot een interessant en vooral bruikbaar instrument voor beleidsmakers, middenveldorganisaties en iedereen die betrokken is bij de Limburgse land- en tuinbouw", aldus gedeputeerde van Landbouw en Platteland Inge Moors (CD&V).

Limburgse landbouw zorgt voor de open ruimte

Dat we in Limburg nog kunnen genieten van veel open ruimte is zeker te danken aan de land- en tuinbouw. Op basis van het gewestplan (en latere wijzigingen via algemene plannen van aanleg (APA), bijzondere plannen van aanleg (BPA) en ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) heeft Limburg 111.766 ha met bestemming agrarisch gebied. Dit vertegenwoordigt 46,1 % van de totale Limburgse ruimte.

In realiteit wordt dit niet allemaal gebruikt door de beroepslandbouw. Slechts 103.697 ha staat geregistreerd als 'in landbouwgebruik'. Gedeputeerde Inge Moors: *"Om nieuwe investerings- en ontwikkelingsprojecten mogelijk te maken wordt vaak landbouwzone omgezet naar andere bestemmingen. Maar in werkelijkheid wordt al geknaagd aan de beschikbare agrarische zone doordat landbouwgrond al door andere gebruikers dan landbouwers wordt ingenomen. Als Limburg nog weinig verstedelijkingsdruk heeft, dan is vooral te danken aan de Limburgse land- en tuinbouwers die al decennialang een bijdrage leveren aan de Limburgse leef- en omgevingskwaliteit."*

geregistreerde oppervlakte landbouwgebruik (t.o.v. totale oppervlakte) 2020

Bron: Dep. Landbouw en Visserij Landbouwgebruikspercelen | provincies.incijfers.be

Het aantal landbouwbedrijven is de voorbije 20 jaar opvallend gedaald. In 2001 telde onze provincie nog 5.161 landbouwbedrijven. In 2019 is dit gedaald tot 2.852 bedrijven. Een daling met bijna 45 %. Limburg volgt hiermee de Vlaamse evolutie (daling van -41 %). Van de 2.852 bedrijven zijn er 2.230 die als beroepsmatige landbouwbedrijven worden beschouwd. Dit zijn bedrijven met een bruto omzet van meer 25.000 euro.

Limburg, land van melk en fruit

Naar specialisatie is Limburg de Vlaamse fruitprovincie bij uitstek. In liefst 11 Limburgse gemeenten is het dé voornaamste landbouwspecialisatie. Sint-Truiden spant de kroon met 2.410 ha in gebruik voor de fruitteelt. De tweede belangrijkste specialisatie is melkvee. In 11 Limburgse gemeenten is dat de belangrijkste landbouwtak.

Gedeputeerde van Landbouw Inge Moors: "*Limburg is dus duidelijk gespecialiseerd in fruit in het zuiden en melkvee in het noorden van onze provincie. Verder zijn nog andere landbouw takken zoals de akkerbouw met een belangrijke bietenteelt in Tongeren en Riemst en rundveehouderij in onze provincie aanwezig. Maar Limburg is dus duidelijk de provincie van melk en fruit. Het is belangrijke deze sectoren te ondersteunen door innovatie te stimuleren in producten, rassen, productiewijze,... Daarvoor voorzien we jaarlijks meer dan 1,5 miljoen euro voor de 3 Limburgse praktijkcentra: pcfruit, PIBO en PVL. Zij zorgen ervoor dat die innovatie eerst voldoende wordt getest alvorens bedrijven in gebruik nemen.*"

Meer gekakel in (en soms) over de landbouw

In de veestapel is een duidelijke verschuiving merkbaar. In 2019 waren er 136.185 koeien en runderen. Dit is een daling met 1,8 % tov 2009. 10,5 % van het Vlaamse rundvee zit in Limburgse stallen of loopt op Limburgse weiden. We zien een lichte verschuiving van de vleesveesector naar de melkveehouderij.

De varkenshouderij kent eenzelfde verloop. Het aantal varkens is op 10 jaar tijd gedaald met 16,1%, van 455.941 naar 382.581. In de totale Vlaamse varkensstapel is dit slechts een aandeel van 6,5 %.

De pluimveesector zit daarentegen in een groeimodus. Het aantal kippen (slacht- en legkippen) is de voorbije 10 jaar gestegen met 1,5 miljoen stuks: van 3 naar 4,5 miljoen. Dit betekent een aandeel van 12,5 % in de Vlaamse pluimveehouderij.

Gedeputeerde Inge Moors: *"Deze cijfers tonen voldoende aan dat de Limburgse land- en tuinbouw geen abnormale groei kent en zich ontwikkelt in respect met de ruimtelijke draagkracht. Ook de zogenaamde GPBV-bedrijven (Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging) of meest intensieve bedrijven zijn in onze provincie matig aanwezig. Limburg telt slechts 18 varkensbedrijven met meer dan 2.000 mestvarkens, 1 varkensbedrijf met meer dan 750 zeugen en 54 pluimveebedrijven met meer dan 40.000 dieren. Dit zijn 73 bedrijven (voor Vlaanderen: 960) op 2.230 of 3,7 %."*

Groei bio en korte keten tonen marktinnovatie

De Limburgse biolandbouw kent een sterke groei. Op 5 jaar tijd is het aantal biobedrijven gestegen van 47 naar 77. Eenzelfde trend bij de hoeveproducenten – verkoop van melk en zuivelproducten op de boerderij, hoeveslagers, hoevewinkels van groenten en fruit: een stijging van 36 naar 106 bedrijven op 10 jaar. Ook het aantal zorgboerderijen is gestegen van 113 naar 129 tussen 2017 en 2021.

Gedeputeerde Inge Moors: *"Het voorbije coronajaar heeft gezorgd voor een enorm bewustzijn voor de korte keten, voor de kwaliteit van de voedingsproducten die onze land- en tuinbouwers produceren. Er is een duidelijke bewustwording en waardering voor die kwaliteit gegroeid. Met initiatieven zoals de 'Week van de Korte Keten' en het promotieplatform 'Limburg Smaakt naar Meer' stimuleren we dat Limburgse chauvinisme en de Limburgse korte keten."*

Land- en tuinbouw zorgt voor voeding en welvaart

Land- en tuinbouw is dé producent van voedingsproducten bestemd voor de versmarkt en is een belangrijke schakel in de agrarische keten, gevormd door toeleveringsbedrijven (machines, gewasbeschermingsmiddelen, diensten,...) en verwerking. Deze vormen samen het zogenaamde agro-businesscomplex.

Het Limburgse agro-business telt 3.367 bedrijven, 2.230 beroepsmatige landbouwbedrijven en 1.137 industriële en dienstenbedrijven. Het Limburgse agrobusinesscomplex vertegenwoordigt een omzet van bijna 4 miljard euro. Gedeputeerde van landbouw Inge Moors: *"De industrie en diensten van het agro-businesscomplex hebben hierin het grootste aandeel (3,3 miljard euro). Maar als er geen landbouwbedrijven in Limburg waren, dan zou die toegevoegde waarde niet zijn gerealiseerd. Dit toont duidelijk dat de economische impact van de landbouw verder reikt dan enkel de waarde van de voedingsproducten." Bedrijven zoals Konings, Greenyard, farmfrites, globachem, dierenartsenpraktijken, ... om maar enkele voorbeelden te noemen zijn afhankelijk van deze bedrijven.*

De verdeling van de beroepsmatige landbouwbedrijven is als volgt:

type bedrijf	aantal	omzet in 1.000 euro
akkerbouw	420	44.490
tuinbouw	547	224.040
bedrijven met melkproductie	357	145.620
bedrijven met rundvleesproductie	222	28.660
bedrijven met gemengd rundvee	64	11.620
bedrijven met andere graasdieren zoals schapen	43	3.280
bedrijven met hokdieren (varkens, pluimvee,...)	274	152.380
gemengde bedrijven	303	68.120
Totaal	2230	678.210

De verwerkende en toeleverende bedrijven zijn als volgt:

type bedrijf	aantal	omzet in 1.000 euro
bedrijven met vervaardiging van voedingsmiddelen	452	1.982.251
bedrijven met vervaardiging van dranken	36	265.372
bedrijven die machines en werktuigen vervaardigen	8	4.999
groothandel	317	998.983
Veterinaire diensten	310	69.618
financiële diensten en vastgoed	15	1.686
Totaal	1138	3.322.909

Investerings tonen ondernemerschap en geloof in de toekomst

Positief is ook dat, ondanks de moeilijke omstandigheden zoals klimaat, wisselende prijzen, milieu-eisen,... de bedrijven van het agrobusinesscomplex blijven investeren. In 2020 is het investeringsvolume bij de beroepsmatige landbouwbedrijven ruim 65 miljoen euro. Vooral in de fruitteelt en in de melkveehouderij tonen de ondernemers een grote investeringsbereidheid.

Gedeputeerde Inge Moors: *"De land- en tuinbouwers runnen hun bedrijf als echte ondernemers. Door te blijven investeren waarborgen ze onze voedselproductie en zorgen ze ervoor dat de productie is afgestemd op de consumentenverwachtingen en de maatschappelijke eisen inzake kwaliteit en duurzaamheid. Ook de klimaatverandering en droogte zorgen voor bijkomende investeringen en kosten, die niet altijd kunnen worden doorgerekend in de prijs van de voedingsproducten."*

Het volledige landbouwrapport vind je op <https://limburg.incijfers.be/rapporten/landbouw>

Hier zijn zowel het provinciaal als de gemeentelijke landbouwrapporten te raadplegen.

Contact

Kabinet gedeputeerde Inge Moors – Inge Verheyen – 011 23 70 96 – inge.verheyen@limburg.be

Provincie Limburg – Universiteitslaan 1 – 3500 Hasselt – info@limburg.be - +32 11 23 71 11 – <http://www.limburg.be>